

Luonnos

Fingrid Oyj

Itsenäisen aggregoinnin kompen- saatiomallin korvauksen laskenta- menetelmä

21.11.2025

FINGRID

2 (5)

Itsenäisen aggregoinnin kompensatiomallin
korvauksen laskentamenetelmä

21.11.2025

tunnus: FG-2025/726

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	3
2	Määritelmät.....	3
3	Korvauksen laskentamenetelmä automaattisessa ja manuaalisessa taajuuden palautusreservissä (aFRR ja mFRR).....	4

1 Johdanto

Sähkömarkkinalain (588/2013) muutokset (Laki sähkömarkkinalain muuttamisesta 497/2023) astuivat voimaan 1.6.2023. Sähkömarkkinalain 65 a §:n mukaan "Loppukäyttäjällä on oikeus tarjota järjestäytyneellä markkinapaikalla kulutusjousto joko itsenäisesti tai aggregaattorin välityksellä". Sähkömarkkinalain 65 a §:n mukaan "Loppukäyttäjän on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla itsenäisesti toteuttamansa kulutusjouston aktivoinnin aikana aiheutuneet kustannukset avoimelle toimittajalleen tai tasevastaavalleen". Sähkömarkkinalain 72 a §:n mukaan "Itsenäisen aggregaattorin on korvattava vuorokausimarkkinalla, päivän sisäisellä markkinalla tai tasehallintamarkkinalla toteuttamansa kulutusjouston aktivoinnin aikana aiheutuneet kustannukset asiakkaansa avoimelle toimittajalle tai tämän tasevastaavalle". Jäljempänä tässä dokumentissa loppukäyttäjä rinnastetaan itsenäiseksi aggregaattoriksi silloin kun loppukäyttäjä tarjoaa ylös- tai alassäätöenergiaa järjestäytyneelle markkinapaikalle täysin itsenäisesti eli ilman kahdenvälisiä sopimuksia osallistumisesta avoimen toimittajan ja tasevastaavan kanssa.

Valvontalain (590/2013) muutos (Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain muuttamisesta 499/2023) astui myös voimaan 1.6.2023. Lain 10 §:n 6 b) kohdassa säädetään korvauksen laskentamenetelmän vahvistamisesta.

2 Määritelmät

Alassäädöllä tarkoitetaan tuotannon vähentämistä tai kulutuksen lisäämistä. Alassäädössä Fingrid myy Reservitoimittajalle aktivoitua säätöenergiaa.

Automaattinen taajuuden palautusreservi (aFRR) on keskitetysti ohjattu automaattisesti aktivoituva Taajuuden palautusreservi, jonka tarkoituksena on sähköjärjestelmän taajuuden palauttaminen nimellistaajuuteen ja taajuudensäätöalueen tehotaapainon palauttaminen suunniteltuun arvoon.

Itsenäisellä aggregaattorilla tarkoitetaan toimijaa, joka yhdistää Reserviresursseja ohi perinteisen sähkön toimitusketjun, eli toimijaa, joka ei ole Reserviresurssien Avoin toimittaja tai Tasevastaava.

Kompensaatiomaksulla tarkoitetaan Fingridin veloittamaa tai maksamaa Itsenäisen aggregoinnin kompensatiomalliin liittyvää kompensatiomaksua.

Kompensaatiomallilla tarkoitetaan Itsenäisen aggregaattorin toimittaman alas- ja ylösäädön toimituksen aikana aiheutuneiden kustannuksien korvaamista Reserviresurssin Tasevastaavalle. Lisäksi toimitetun säätöenergian aiheuttama tasepoikkeama oikaistaan Tasevastaavan taseessa tasepoikkeamakorjauksella. *Kompensaatiomallilla* tarkoitetaan itsenäisen aggregaattorin ja sähkönmyyjän tasevastaavan välille kohdistettavaa taloudellista kompensatiota, jolla korvataan itsenäisen aggregaattorin toimittaman jouston sähkönmyyjälle aiheuttama kustannus tai noussut sähkönmyyntitulo. Lisäksi toimitetun säätöenergian aiheuttama tasepoikkeama oikaistaan Tasevastaavan taseessa tasepoikkeamakorjauksella.

Formatted: Font: Not Italic

Manuaalinen taajuuden palautusreservi (mFRR) on manuaalisesti aktivoituva Taa-juuden palautusreservi, jonka tarkoituksena on sähköjärjestelmän taajuuden palaut- taminen nimellistaajuuteen ja taajuudensäätöalueen tehotasapainon palauttaminen suunniteltuun arvoon.

Formatted: Font: Italic

Referenssihinnalla tarkoitetaan kompensatiomaksussa käytettävää viitehintaa.

Reserviresurssilla tarkoitetaan yksittäistä säätökykyistä resurssia; voimalaitosta, ku- lutuskohdetta tai energiavarastoa.

Reservitoimittajalla tarkoitetaan sopimusosapuolta, joka on tehnyt Fingridin kanssa sopimuksen osallistumisesta reservimarkkinoille. Reservitoimittaja voi toimia Re- serviresurssin Avoimena toimittajana tai Tasevastaavana, Itsenäisenä aggregaatto- rina, Sopimuksellisena Reservitoimittajana tai yhdistelmänä edellä mainituista.

Taseselvitysjaksolla tarkoitetaan aikajaksoa, jolla tasevastaavien tasepoikkeamat lasketaan. Taseselvitysjakso on 15 minuuttia.

Tasevastaavalla (Balance Responsible Party, BRP) tarkoitetaan sähkömarkkinoi- den osapuolta, joka vastaa kyseisen markkinaosapuolen tasepoikkeamista, ja jolla on voimassa oleva tasepalvelusopimus Fingridin kanssa. Toisin sanoen osapuolen Avoin toimittaja on Fingrid.

Toimitetulla säätöenergialla tarkoitetaan Reservitoimittajan Fingridille tai Fingridin palveluntarjoajalle määrittämää ja raportoimaa Säätöenergiaa, jonka Reservitoimit- taja toimittaa Automaattiseen taajuuden palautusreserviin tai Manuaaliseen taa-juu- den palautusreserviin. Reservitoimittaja määrittää Toimitetun säätöenergian taseselvitysjaksokohtaisesti.

Vuorokausimarkkinoilla (day ahead -markkinat) tarkoitetaan sähkön markkinapaik- kaa, jolla käydään kauppaa seuraavalle vuorokaudelle myytävästä ja ostettavasta sähköstä.

Ylössäädöllä tarkoitetaan tuotannon lisäämistä tai kulutuksen vähentämistä. Ylös- säädössä Fingrid ostaa Reservitoimittajalta aktivoitua säätöenergiaa.

3 Korvauksen laskentamenetelmä automaattisessa ja manuaalisessa taa-juuden palautusreservissä (aFRR ja mFRR)

Kompensaatiomaksu määritetään taseselvitysjaksokohtaisesti seuraavasti:

Kompensaatiomaksu = Toimitettu säätöenergia × Referenssihintaa,

jossa Referenssihintaa on kyseisen Taseselvitysjakson aikainen Suomen tarjousalu- een vuorokausimarkkinahinta.

Itsenäisen aggregaattorin toimittamaan säätöenergiaan kohdistuu Kompensa- tiomaksu seuraavasti:

- Ylössäätöenergia
 - Fingrid veloittaa Itsenäiseltä aggregaattorilta Kompensatiomaksun
 - Fingrid maksaa Reserviresurssin Tasevastaavalle Kompensatiomaksun
- Alassäätöenergia
 - Fingrid maksaa Itsenäiselle aggregaattorille Kompensatiomaksun
 - Fingrid veloittaa Reserviresurssin Tasevastaavalta Kompensatiomaksun